

Sectoraal comité van het Rijksregister

Beraadslaging RR nr. 18/2018 van 28 maart 2018

Betreft: Verzoek van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (WIV) om toegang te krijgen tot informatiegegevens van het Rijksregister met het oog op het Webpilot project van de Gezondheidsenquête (RN-MA-2017-314)

Het Sectoraal comité van het Rijksregister, (hierna "het Comité");

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* (hierna "WRR");

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 31 *bis*;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde Sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*;

Gelet op de aanvraag van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid ontvangen op 9/01/2018 en op 26/01/2018;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken op 28/02/2018;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 28 maart 2018, na beraadslaging, als volgt:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

1. De aanvraag strekt ertoe om het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid, hierna de aanvrager genoemd, te machtigen om toegang te krijgen tot de informatiegegevens van het Rijksregister vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° (naam en voornamen), 2° (enkel geboortedatum), 3° (geslacht), 4° (nationaliteit), 5° (hoofdverblijfplaats), 8° (burgerlijke staat) en 9° (samenstelling van het gezin) WRR, met het oog op het uitvoeren van een pilootstudie met betrekking tot de organisatie van de toekomstige Nationale Gezondheidsenquête via een louter online vragenlijst.
2. De organisatie van de Gezondheidsenquête wordt sinds 1997 toevertrouwd aan de aanvrager.¹ Ook de Gezondheidsenquête van 2018 werd aan de aanvrager toevertrouwd door een Protocolakkoord gesloten op 21 maart 2016 tussen de Federale Regering en de in artikel 128, 130 en 135 van de Grondwet bedoelde overheden *inzake de organisatie en financiering van de gezondheidsenquête 2018* (hierna het Protocolakkoord van 21 maart 2016).
3. Tot hiertoe gebeurde de dataverzameling steeds via enquêteurs die huishoudens mondeling bevraagden, aangevuld met een schriftelijke vragenlijst over gevoelige thema's zoals gezondheid en tabaksgebruik.
In de lijn met de huidige technologische evoluties wil de aanvrager uittesten of het mogelijk is om de Gezondheidsenquête uit te voeren via een online vragenlijst. Dergelijke werkwijze zal niet alleen de kosten voor dataverzameling verlagen, maar zal mogelijks ook de participatiegraad verhogen. Daarenboven kan een online vragenlijst handig zijn voor de organisatie van toekomstige nevenstudies (spin-offs).
4. Alvorens een eventuele implementatie van een online vragenlijst in de volgende Gezondheidsenquêtes, wil de aanvrager in een pilootstudie nagaan in hoeverre deze modus van dataverzameling een invloed gaat hebben op de manier waarop respondenten de vragen beantwoorden. Via deze pilootstudie wil de aanvrager ook de praktische haalbaarheid (gebruiksvriendelijkheid, duurtijd, drop-out gedrag, ...) van een online vragenlijst voor de Gezondheidsenquête uittesten.

¹ De gezondheidsenquête heeft als doel (ontbrekende) informatie te verzamelen over de gezondheidstoestand van de bevolking en de behoefte aan gezondheidszorg. Het gaat op een repetitieve transversale enquête (1997, 2001, 2004, 2008, 2013, 2018, ...) die (ook) toelaat om de evolutie in de tijd op te volgen van de gezondheid, de gezondheidsbehoeften en de impact van gezondheidsinterventies (<https://his.wiv-isp.be/NL/SitePages/Introductiepagina.aspx>).

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID -TOEPASSELIJKE WETGEVING

A.1. Wet van 8 augustus 1983 (WRR)

5. De aanvrager werd reeds gemachtigd om toegang te hebben tot informatiegegevens van het Rijksregister en om het Rijksregisternummer te gebruiken, ook in het kader van de organisatie van eerdere (proefprojecten van) Gezondheidsenquêtes.²

Bijgevolg kan het onderzoek van het Comité er zich toe beperken na te gaan of:

- het doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is (artikel 4, §1, 2°, WVP);
- de gegevens tot dewelke toegang wordt gevraagd in het licht van dit doeleinde toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn (artikel 4, §1, 3°, WVP).

A.2. Wet van 8 december 1992 (WVP)

6. Op grond van artikel 4 WVP vormen de informatiegegevens van het Rijksregister en het Rijksregisternummer persoonsgegevens, waarvan de verwerking slechts is toegelaten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden. Persoonsgegevens moeten bovendien toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.

B. DOELEINDE

7. Zoals hiervoor reeds aangehaald wenst de aanvrager via een pilootstudie na te gaan in hoeverre een wijziging van de methodologie voor de Nationale Gezondheidsenquête -waarvan de organisatie reeds sinds 1997 aan de aanvrager wordt toevertrouwd- van een mondelinge enquête aangevuld met schriftelijke vragenlijst naar een online vragenlijst, een invloed zou hebben op de manier waarop respondenten de vragen beantwoorden. Via deze pilootstudie wil de aanvrager ook de praktische haalbaarheid van een online vragenlijst voor de Gezondheidsenquête uittesten, met een analyse van de non-response.

Het spreekt voor zich dat de organisatie van deze pilootstudie verbonden is met de organisatie van de Gezondheidsenquête daar een nieuwe modus van dataverzameling zal worden uitgetest en geëvalueerd met het oog op de organisatie van toekomstige Gezondheidsenquêtes.³

² Zie bijvoorbeeld beraadslaging RR nr. 88/2012 van 17 oktober 2012; beraadslaging RR nr. 67/2016 van 27 juli 2016 en beraadslaging RR 53/2017 van 4 oktober 2017.

³ Krachtens artikel 1.6 van het Protocolakkoord van 21 maart 2016 impliceert de organisatie van de Gezondheidsenquête eveneens (o.m.) een evaluatie van de gebruikte procedure over de gegevensverzameling.

8. De gegevens uit het Rijksregister zullen gebruikt worden voor de samenstelling van een representatieve steekproef (inclusief substitutiepersonen) zoals beschreven in punt 6.3 van de aanvraag tot machtiging. Op basis van deze gegevens zal ook contact worden opgenomen met de geselecteerde steekproefpersonen (uitnodigingsbrief, herinnering en vergoeding bij wijze van geschenkbon) en zal de non-response worden geanalyseerd.
9. Zoals ook voorzien in artikel 2.4 van het Protocolakkoord van 21 maart 2016 voor de Gezondheidsenquête 2018, zal de aanvrager ook voor de pilootstudie met betrekking tot de online bevraging beroep doen op de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie (hierna AD Statistiek) voor het trekken van de steekproef⁴ en voor de uitvoering van het veldwerk.⁵
10. Het Comité neemt hiervan akte en stelt vast⁶ dat een toevlucht tot de AD Statistiek aanbevelenswaardig is in het raam van de opmaak van een complexe steekproeftrekking en opvolging van het veldwerk en dit onder verwijzing naar het Vademecum van de Onderzoeker van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer⁷.
11. Aangezien de aanvrager een beroep zal doen op de AD Statistiek als verwerker, zal deze samenwerking moeten omkaderd worden door het afsluiten van een overeenkomst die voldoet aan de voorschriften van artikel 16 WVP.
12. Gelet op wat voorafgaat, de verstrekte uitleg in de aanvraag en de bijkomende verstrekte informatie, stelt het Comité vast dat het nagestreefde doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is als bedoeld in artikel 4, §1, 2° van de WVP en artikel 5, 2de lid van de WRR. De verwerking is tevens toelaatbaar op grond van artikel 5, e), en artikel 7, §2, d), van de WVP.

C. PROPORTIONALITEIT

13. Artikel 4, § 1, 3° van de WVP bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig moeten zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

⁴ Ingevolge artikel 24quater van de wet van 4 juli 1962 *betreffende de openbare statistiek* heeft de AD Statistiek immers een directe toegang tot het Rijksregister.

⁵ De aanvrager licht toe dat hij voor de gezondheidsenquête kan bogen op een lange samenwerking met de AD Statistiek. Sinds de eerste editie reeds in 1997 voert de AD Statistiek de steekproefname en het veldwerk uit. De AD Statistiek heeft de nodige ervaring terzake en de samenwerking met AD Statistiek was steeds bevredigend.

⁶ Zie ook beraadslaging RR nr. 53/2017 van 4 oktober 2017.

⁷ Zie: https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/vademecum-voor-de-onderzoeker_0.pdf.

C.1 Betreffende de gegevens

14. De aanvrager wenst een steekproef die representatief is voor de Belgische bevolking op het federaal niveau en op het niveau van de drie regio's. Hij wenst een initiële steekproef van 15000 individuen uit 24 verschillende gemeenten in België. Op het einde van de dataverzameling wil de aanvrager graag 1000 individuen van 15 jaar en ouder die deelgenomen hebben aan de studie, waarvan 350 individuen uit Vlaanderen, 350 uit Wallonië en 300 uit Brussel. De statistische sector, de leeftijd en het geslacht van het individu zullen gebruikt worden als rangschikkingscriteria voor de toepassing van de systematische selectietechniek met behulp van een vast trekinterval. Voor elk 'primaire' geselecteerd individu zullen 9 andere individuen met gelijke kenmerken worden geselecteerd, die kunnen worden geactiveerd in geval van niet-deelname.

De aanvrager verduidelijkt dat de meer specifieke details betreffende de steekproefname aan AD Statistiek zullen worden verstrekt.

Voor de analyse van de non-response en vergelijking van de karakteristieken van respondenten en non-respondenten wenst de aanvrager gebruik te maken van de regio, gemeente, leeftijd, geslacht, nationaliteit (Belg, Europeaan maar geen Belg, geen Europeaan), burgerlijke staat en samenstelling van het gezin.

15. De informatiegegevens die bijgevolg gevraagd worden voor het trekken van de steekproef en de analyse van de non-respons, zijn diegene vermeld onder artikel 3, eerste lid, 1° (naam en voornamen), 2° (enkel maand en jaar van geboortedatum), 3° (geslacht), 4° (nationaliteit beperkt tot 3 categorieën: Belg, Europeaan maar geen Belg, geen Europeaan), 5° (hoofdverblijfplaats), 8° (burgerlijke staat) en 9° (samenstelling van het gezin, aangevuld met geslacht en maand en jaar van de geboortedatum van elk gezinslid) van de WRR.

16. Rekening houdend met de verstrekte uitleg in de aanvraag en de bijkomende informatie, acht het Comité de toegang tot de gevraagde informatiegegevens proportioneel, ter zake dienend en niet overmatig, uitgaande van het nagestreefde doeleinde (artikel 4, §1, 3°, van de WVP).

C.2. Betreffende de eigenlijke mededeling.

17. Zoals hiervoor reeds toegelicht zal de aanvrager voor de steekproefname en het veldwerk voor de pilootstudie met betrekking tot de online bevraging beroep doen op de AD Statistiek (zie randnr. 9 en 10).

18. De aanvrager licht terzake toe dat de AD Statistiek enkel toegang zal krijgen tot niet-gecodeerde rijksregisterinformatie en dat de (inhoudelijke) gegevens van de gezondheidsenquête rechtstreeks bij aanvrager zullen toekomen. De twee verschillende datastromen worden volledig gescheiden:
- *"Het DWH team van de AD Statistiek trekt de steekproef en geeft aan elk geselecteerd individu een uniek arbitrair ID-nummer.*
 - *Het DWH team geeft de lijst met arbitraire ID nummers en corresponderende adressen van de geselecteerde individuen door aan de medewerkers van de dienst Dataverzameling Enquêtes Burgers van de AD Statistiek die betrokken zijn bij dit project. Deze medewerkers zullen de verzending van uitnodigingen naar de initieel geselecteerde individuen uitvoeren.*
 - *De gegevens van de online vragenlijsten worden via een beveiligde https verbinding doorgestuurd naar de server van het WIV. Medewerkers van het WIV zullen per arbitrair ID-nummer nagaan of de geselecteerde individuen deelgenomen hebben en op die manier een 'deelname status' creëren. Deze WIV medewerkers zullen wekelijks een lijst met de 'deelname status' per arbitrair ID-nummer doorsturen naar de medewerkers van de dienst Dataverzameling Enquêtes Burgers van de AD Statistiek. De medewerkers van het WIV zullen enkel het arbitrair ID-nummer en de gegevens van de gezondheidsenquête ontvangen.*
 - *Op basis van de 'deelname status' per arbitrair ID-nummer zullen de medewerkers van de dienst Dataverzameling Enquêtes Burgers van de AD Statistiek weten naar welke geselecteerde individuen ze herinneringsbrieven of compensatievergoedingen (bij wijze van geschenkbon) moeten versturen. Op basis van deze informatie zullen ze ook vervangindividuen kunnen activeren en nieuwe uitnodigingen versturen."*
19. De aanvrager licht toe dat hij geen toegang zal hebben tot informatie die toelaat om de personen te identificeren. Vandaar dat volgende gegevens afzonderlijk van elkaar doorgestuurd worden:
- *"alle gegevens verzameld door middel van de online vragenlijsten;*
 - *gegevens van alle geselecteerde personen die een uitnodiging gekregen hebben voor de analyse van de non-response (regio, gemeente, leeftijd, geslacht, nationaliteit (Belg, Europees maar geen Belg, niet Europees), burgerlijke staat en samenstelling van het gezin);*
 - *informatie over het verloop van het veldwerk ('metadata' bijvoorbeeld gegevens over het technische en organisatorische problemen die ontstonden, etc.)."*
20. Het Comité neemt akte van de beschreven methodologie.
21. Wat de beveiliging van de voor de online bevraging te gebruiken website betreft, beveelt het Comité het respecteren van volgende richtlijnen aan:

- afoetsen aan een goede algemene checklijst zoals de 'NIST checklist for securing the web server operating system' die te vinden is in Annex E van: <https://nvlpubs.nist.gov/nistpubs/Legacy/SP/nistspecialpublication800-44ver2.pdf>.

Deze kan nog gecomplementeerd worden met een kortere lijst:

<https://www.upguard.com/blog/the-website-security-checklist>

Voor Apache is er bijvoorbeeld: <https://wpbuffs.com/apache-security-best-practices/>

Voor Windows is er bijvoorbeeld: <https://msdn.microsoft.com/en-us/library/ff648198.aspx>

- testen van de veiligheid van het SSL deel van de website, bijvoorbeeld aan de hand van de (gratis) SSL test van SSL labs die van op afstand kan worden uitgevoerd: <https://www.ssllabs.com/ssltest/>. Het Comité raadt aan de automatische evaluatie van de configuratie regelmatig (bv. 1 keer per maand) te herhalen en de volledige evaluatie elke 1 tot 2 jaar.

C.3. Betreffende de frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

22. De aanvrager wenst de gevraagde informatiegegevens voor deze pilootstudie éénmalig te ontvangen.
23. De aanvrager wenst te worden gemachtigd om de gevraagde informatie gegevens te bewaren en verwerken tot het einde van de pilootstudie met betrekking tot de online bevraging, zijnde 31 december 2019.
24. Gelet op artikel 4, §1, 3° van de WVP, is het Comité van mening dat voor de verwezenlijking van het voormelde doeleinde, een machtiging voor deze beperkte periode geschikt lijkt.

C.4. Betreffende de bewaartermijn

25. De aanvrager vermeldt dat de gevraagde informatiegegevens zullen worden bewaard tot het einde van de pilootstudie met betrekking tot de online bevraging, zijnde 31 december 2019:
 - in hoofde van de AD Statistiek worden de gegevens bewaard als back up;
 - in hoofde van de aanvrager worden deze gegevens bewaard voor de analyse van de non-respons.
26. Het Comité stelt vast dat, in het licht van artikel 4, §1, 5° van de WVP, de vooropgestelde bewaartermijn aanvaardbaar is.

C.5. Intern gebruik en/of mededeling aan derden

27. De aanvrager legt uit dat de gevraagde informatiegegevens van het Rijksregister louter intern zullen worden gebruikt:

- *Dienst: ADS*
 - *Functie: informatici, statistici*
 - *Reden: steekproeftrekking*
 - *Functie: administratieve medewerkers*
 - *Reden: uitnodigingen, herinneringsbrieven en compensatievergoeding*

- *Dienst: WIV*
 - *Functie: onderzoekers van de gezondheidsenquête*
 - *Reden: beoordeling representativiteit van de steekproef en analyse non-respons*

28. Het Comité neemt hiervan akte.

C.6. Netwerkverbindingen

29. Uit de aanvraag en de bijkomend ontvangen informatie blijkt dat geen informatie met derden wordt uitgewisseld op basis van het Rijksregisternummer als sleutel (het gebruik van dit nummer maakt overigens niet het voorwerp uit van deze aanvraag) en dat er bijgevolg geen netwerkverbindingen tot stand komen.

30. Het Comité neemt hiervan akte.

D. BEVEILIGING

D.1. Consulent inzake informatiebeveiliging

31. Het Comité stelt vast dat de identiteit van de consulent inzake informatiebeveiliging werd meegedeeld.

32. Het Comité wijst de gemachtigde op zijn verantwoordelijkheden in dit verband.

33. De gemachtigde wijst een consulent aan op grond van zijn professionele kwaliteiten en deskundigheid, in het bijzonder op het gebied van de praktijk inzake gegevensbescherming en de in de context relevante regelgeving. Deze capaciteiten stellen de consulent in staat diens taken te

vervullen en een gedegen kennis te verwerven van de informatica-omgeving van de gemachtigde en van de informatiebeveiliging. De consulent dient deze kennis permanent op peil te houden.

34. De consulent brengt rechtstreeks verslag uit aan de hoogste leidinggevende van de gemachtigde.
35. Ongeacht of de consulent een personeelslid is of iemand extern, mag er geen sprake zijn van een belangenconflict tussen de functie als consulent en andere activiteiten die hiermee onverenigbaar zijn. In het bijzonder kan de functie niet gecumuleerd worden met deze van leidinggevende bestuurder van de informaticadienst of van hoogste leidinggevende van de gemachtigde (bv. algemeen directeur).
36. De gemachtigde waakt erover dat de consulent zijn opdracht volledig onafhankelijk kan uitoefenen en dat hij geen instructies ontvangt met betrekking tot de uitvoering van die taken. De consulent wordt door de gemachtigde niet ontslagen of gestraft voor de uitvoering van zijn taken.
37. Indien de taken van consulent aan meerdere personen wordt toevertrouwd, dient aan één van hen de eindverantwoordelijkheid gegeven te worden om te rapporteren over de gezamenlijke werkzaamheden aan de hoogste leidinggevende en om de rol van contactpersoon ten aanzien van het Comité waar te nemen.
38. De gemachtigde ondersteunt de consulent door hem de middelen en tijd te geven die nodig zijn om zijn taken te vervullen en zijn deskundigheid in stand te houden. Met name wordt de consulent de nodige toegang verschaft tot persoonsgegevens en verwerkingsactiviteiten. De gemachtigde zorgt ervoor dat de consulent naar behoren en tijdig wordt betrokken bij alle aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens.
39. Het Comité behoudt het recht om de naleving van deze verplichtingen te controleren.

D.2. Beveiligingsbeleid

40. Uit de informatie die de aanvrager heeft verstrekt, blijkt dat hij beschikt over een beveiligingsbeleid en dat hij dit beleid op het terrein in de praktijk brengt.

D.3. Personen die toegang hebben tot de informatie van het Rijksregister en lijst van die personen

41. Volgens de aanvrager wordt de toegang tot de gegevens beperkt tot de informatici, statistici en de administratieve medewerkers van de AD Statistiek, en de onderzoekers van de gezondheidsenquête van de aanvrager.
42. Het Comité preciseert dat de aanvrager, zoals voorgeschreven door artikel 12 WRR, een lijst moet opstellen waarop de personen vermeld worden die toegang hebben tot de meegedeelde informatiegegevens van het Rijksregister of deze gebruiken. Deze lijst zal voortdurend geactualiseerd en ter beschikking van het Comité gehouden worden.
43. De betrokken personen zullen daarenboven een schriftelijke verklaring ondertekenen waarin zij zich ertoe verbinden de veiligheid en het vertrouwelijk karakter van de informatiegegevens waartoe zij toegang krijgen, te bewaren.
44. De aanvrager moet de nodige maatregelen nemen om de loggings te registreren zodat de toegangen kunnen worden gecontroleerd (wie, wanneer en waarom toegang had tot de gegevens).

E. RESULTATEN VAN DE ENQUÊTE

45. Het Comité wenst de resultaten van de pilootstudie met betrekking tot de online bevraging te ontvangen.

OM DEZE REDENEN,

het Comité

1° machtigt het WIV om voor de verwezenlijking van het onder punt B omschreven doeleinde en onder de voorwaarden als uiteengezet in deze beraadslaging, éénmalig en voor bepaalde duur, als omschreven onder punt C 3., toegang te hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° (naam en voornamen), 2° (enkel geboortedatum), 3° (geslacht), 4° (nationaliteit), 5° (hoofdverblijfplaats), 8° (burgerlijke staat) en 9° (samenstelling van het gezin) WRR;

2° bepaalt dat indien op een later tijdstip een wijziging wordt aangebracht aan de organisatie van de informatiebeveiliging die een impact kan hebben op de antwoorden uit het beveiligingsformulier dat aan het Comité werd verstrekt (aanstelling van een consultant inzake informatiebeveiliging en antwoorden op de vragen m.b.t. de organisatie van de beveiliging), het WIV een nieuwe vragenlijst i.v.m. de stand van de informatiebeveiliging naar waarheid moet invullen en aan het Comité moet bezorgen. Het Comité bevestigt de ontvangst ervan en behoudt het recht om daarop later eventueel te reageren.

3° bepaalt dat wanneer het Comité een vragenlijst over het beveiligingsniveau van het WIV toestuurt, die laatste deze vragenlijst naar waarheid moet invullen en naar het Comité moet terugsturen. Het Comité stuurt een ontvangstmelding en behoudt het recht daar later desgevallend op te reageren.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Mireille Salmon